

П. П. Гай-Нижник

Лебідь-Юрчик Харитон Михайлович

ЛЕБІДЬ-ЮРЧИК Харитон Михайлович (1877, Сх. Поділля – 1945, Німеччина) – економіст. Закін. Кам'янець-Поділ. чол. гімназію (нині Хмельн. обл., 1904). Працював у Поділ. казен. палаті, зокрема від 1910 – податк. інспектор Ямпіл. повіту. Був чл. «Просвіти». 1918–19 – директор департаменту Держ. скарбниці Міністерства фінансів УНР та Української Держави (офіційно затв. на цій посаді гетьманом П. Скоропадським 19 липня 1918), в. о. товариша (заст.) Міністра фінансів УНР (від 29 березня 1918) і товариш Міністра фінансів Української Держави (від 29 квітня 1918), голова Фінанс. (засн. 28 червня 1918) і Бюджет. комісій. Під безпосеред. керівництвом Л.-Ю. розроблено перший в історії незалеж. України держ. бюджет, його підпис як дир. Держ. скарбниці стоїть на перших укр. папер. грошах: 8-ми зразках банкнот (надрук. у Києві й Одесі) та 4-х – облігацій УНР, завдяки чому він був досить відомим серед сучасників (один із героїв роману М. Булгакова «Белая гвардия» мав прізвище Л.-Ю.). Від липня 1919 – приват-доцент кафедри фінанс. права, у вересні 1919 – жовтні 1920 – декан правн. факультету Укр. університету в Кам'янці-Подільському. 30 вересня 1919 на з'їзді представників кооп. союзів України (звільнених тер.) у Вінниці обраний чл. кооп. бюро при Міністерстві нар. господарства УНР. Емігрував до Польщі, викладав фінанс. право в Укр. нар. університеті (відкритий 1921 у м. Ланцут). Від 1926 – доцент, згодом – проф. Укр. наук. інституту в Берліні. Увійшов до ювіл. комітету, який створили 1931 укр. науковці з Берліна та Праги для відзначення 30-річчя наук. праці проф. З. Кузелі. Співпрацював з ОУН, був чл. Укр. держ. правління (1941). Досліджував проблеми цукр. промисловості та бюджет. права. 2004 випущено укр. сувенірну монету із серії «Відомі банкіри України» із зображенням Л.-Ю.

Основні праці

Сахарная промышленность в России. К., 1909; Распределение дохода и оплата труда в сахарной промышленности. Ямполь, 1912; Бюджетовое право. Л., 1927; Das erste ukrainische Statsbudget für das Juhe 1918 // Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin. Bd. 2. Berlin, 1929. Літ.: Гнатишак М. Державні гроші України 1917–1920 рр.: Ілюстров. історико-іконогр. нарис. Клівленд, 1974; Гай-Нижник П. П. Лебідь-Юрчик – директор Державної скарбниці України в 1917–1919 роках // Вісн. НБУ. 2003. № 9; Його ж. Експедиція заготовок державних паперів і Х. М. Лебідь-Юрчик – установа і людина, що творила

грошову систему України // Фінанси України. 2008. № 4.

Бібліографічний опис:

Лебідь-Юрчик Харитон Михайлович / П. П. Гай-Нижник// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53621>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).